

IZVJEŠĆE O IZVRŠENIM AKTIVNOSTIMA I UTROŠKU FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA 2019. GODINU

Nadopuna: Prijedlozi za daljnje postupanje uzrokovani trenutnom situacijom
(pandemija Covid-19 i pad gospodarskih aktivnosti)

Skrad, 02. travanj 2020.

Uloga Lokalne razvojne agencije

Uloga organizacije kao što je PINS regulirana je Zakonom o regionalnom razvoju - ZRR (Narodne novine, 147/17) te strategijom regionalnog razvoja RH do 2020. godine u kojoj stoji:

„U svrhu učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja, jedinica područne (regionalne) samouprave osniva regionalnu/lokalnu razvojnu agenciju kao javnu ustanovu ili trgovačko društvo, odnosno ustrojava upravno tijelo. ZRR-om su utvrđeni poslovi koje za jedinicu područne (regionalne) samouprave regionalni koordinatori obavljaju od općega gospodarskog interesa. Pravilnikom o provedbi postupka akreditacije regionalnih koordinatora“.

Sukladno članku 30. navedenog Zakona poslovi lokalnih razvojnih agencija su poslovi od općeg gospodarskog interesa:

- koordiniraju izradu strategija razvoja jedinica lokalne samouprave
- koordiniraju izradu akcijskih planova za provedbu strategija razvoja jedinica lokalne samouprave
- prate provedbu strategija razvoja jedinica lokalne samouprave
- potiču pripremu razvojnih projekata na području jedinice lokalne samouprave
- sudjeluju u izradi razvojnih projekata i strateških projekata regionalnog razvoja statističke regije
- surađuju s drugim lokalnim razvojnim agencijama i regionalnim koordinatorima radi stvaranja i provedbe zajedničkih projekata
- sudjeluju u provedbi programa Ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave
- obavljaju i druge poslove sukladno zakonu.

Osim poslova iz stavka 1. ovoga članka, lokalne razvojne agencije mogu obavljati i druge poslove za koje su registrirane.

Tako je Lokalna razvojna agencija Pins d.o.o. registrirana za niz djelatnosti koje može obavljati, pa navodimo najznačajnije:

- savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem (primarna djelatnost)
- izrada i konzalting nad poslovnim razvojnim projektima i elaboratima,
- potpora tehnološki utemeljenom poduzetništvu,
- trgovina na malo,
- ugostiteljstvo,
- skladištenje robe,
- istraživanje i razvoj,
- čišćenje svih vrsta objekata,
- informiranje poduzetnika putem info centara,
- organiziranje sajmova,
- gospodarenje poslovnim zonama i poduzetničkim inkubatorima,
- turističke usluge u ostalim oblicima turističke ponude: seoskom, zdravstvenom, kulturnom, wellness, pustolovnom, športskom turizmu i sl.
- iznajmljivanje bicikala,
- usluge turističke agencije.

Iz ovog je vidljivo da PINS kao trgovačko društvo može poslovati na raznim poljima u korist osnivača, ukoliko za to dobije zadatak i financijska sredstva osnivača.

Tijekom 2019. godine Ugovorom između Općine Skrad i PINS-a bio je predviđen iznos od **40.000,00** kuna za realizaciju PINS-ovih projekata:

1. Projekt Rural business hub s iznosom od 15.000,00 kn
2. Projekt NATURE&WILDLIFE s iznosom od 20.000,00 kn
3. Rad u EUROMONTANI s iznosom od 5.000,00 kn.

Općina Skrad je u 2019. godini uplatila samo iznos od **15.000,00 kn** za provedbu i dovršetak projekta Rural business hub, budući nam je taj dio sredstava bio potreban za financijsko zatvaranje projekta koji je bio financiran EU sredstvima. Za ostatak sredstava koji nam nisu doznačeni nismo dobili nikakvo pismeno obrazloženje, niti odluku nadležnih tijela pa ne znamo razlog.

Aktivnosti sufinancirane iz proračuna Općine Skrad

Projekt Rural business hub

Provedbom redovnih aktivnosti PINS-a i projekta Rural business hub ostvaruje se svrha postojanja agencije – promocija i poticanje poduzetništva, te stvaranje boljeg poduzetničkog okruženja. Ovime su obuhvaćene sve usluge i aktivnosti koje poduzetnicima trebaju tijekom poslovanja: izrada razne dokumentacije, planova, računovodstvene usluge i savjeti, izrada natječajne ili kreditne dokumentacije, razne administrativne usluge i sve ostalo za što se ukaže potreba. Ovim načinom rada postigli smo objedinjavanje svih usluga i aktivnosti usmjerenih ka poticanju i razvoju poduzetništva koje pruža PINS. Time poduzetnicima olakšavamo rješavanje raznih administrativnih postupaka i ubrzavamo otklanjanje problema nastalih u poslovanju.

Tijekom 2018. godine uz pomoć financijskih sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj **uveli smo i nove usluge za krajnje korisnike**: marketing savjetovanje, IT savjetovanje, poslovni planovi, mentorske usluge za žene poduzetnice i staru-upove kao i informiranje o ekološkoj proizvodnji.

Savjetovanje poduzetnika provodi se u sjedištu agencije, dok se informiranje vrši na predavanjima, putem radija Gorski kotar, novina, e-mailova, web stranice www.pins-skrad.hr, facebook objavama te tiskanim materijalima.

Troškovi nastali provedbom navedenih aktivnosti uključuju rad savjetnika, troškovi vanjskih stručnjaka, troškovi oglašavanja (radio emisije, održavanje web stranice, promocija putem društvene mreže Facebook).

Postignuti rezultati:

- broj korisnika usluga PINS-a u 2019. godini – 158
- uvedeno **6 novih** usluga za poduzetnike

S područja Općine Skrad uslugu je koristila jedna tvrtka kojoj je izrađen marketing plan bez naknade. Pet OPG-ova i dva šumarska obrta koristili su usluge poslovnog savjetovanja za prijave na natječaje PGŽ i za mjeru 6 programa ruralnog razvoja. Jedan obrt i tvrtka koristili su uslugu financijskog savjetovanja. Sve prethodno navedene usluge za poduzetnike bile su besplatne. Jedan od OPG-ova u prošloj godini dobio je financijsku potporu kroz mjeru 6.3.1. programa ruralnog razvoja u iznosu od 111.292,50 kn.

Tablica br.1: Pregled troškova projekta financiranog od Općine Skrad u 2019. godini

Rural business hub s iznosom od 15.000,00 kn

KONTO	VRSTA TROŠKA	IZNOS (kn)
41693	Troškovi vanjskih stručnjaka i usluga – marketing usluge savjetovanja	20.400,00

Preslika knjigovodstvenih isprava vezanih uz ove troškove u privitku ovog izvješća.

OSTALE AKTIVNOSTI I POSTIGNUTI REZULTATI
KOJI NISU FINANCIRANI SREDSTVIMA OPĆINE SKRAD

Provedba EU projekta P-IRIS

Puni naziv projekta: „Politike za unaprjeđenje inovacijskog sustava u ruralnim područjima profesionalizacijom aktivnosti umrežavanja i korištenjem inovacijskih alata“

Vodeći partner: Sogn og Fjordane County Municipality (Norveška)

Ostali partneri:

- Lokalna razvojna agencija PINS, Hrvatska
- Poliedra Milano, Italija
- Razvojna agencija SRCE Slovenije, Slovenija
- Regija Central Ostrobothnia, Finska
- Udruženje za razvoj provincije Burgos, Španjolska.

Cilj: unaprijediti inovacijske sisteme u ruralnim područjima umrežavanjem profesionalnih aktivnosti i uspostavom inovacijskih instrumenata.

Aktivnosti projekta sufinancira program INTERREG Europe - 2. poziv, pri čemu je projekt sukladan **Prioritetnoj osi 1** Istraživanje, tehnološki razvoj i inovacije te **Specifičnom cilju 1.2.** Poboljšati provedbu politika i programa regionalnog razvoja, posebno programa za ulaganja za rast i zapošljavanje i, gdje je prikladno, europskih programa teritorijalne suradnje u području istraživanja i inovacijske infrastrukture i kapaciteta u područjima "pametne specijalizacije" .

Kratki opis aktivnosti: Lokalna razvojna agencija PINS će u okviru ovog projekta sudjelovati na način da će raditi na izradi konkretnih mjera kako na ruralnom području županije (Gorski kotar) razvijati inovativne profesionalne usluge za mala i srednja poduzeća. Time želimo doprinijeti razvoju Gorskog kotara i ujedno aktivno provoditi te unaprijediti Razvojnu strategiju Primorsko-goranske županije. U tu svrhu, poticati ćemo suradnju i umrežavanje dionika iz poslovnog, javnog, nevladinog sektora te istraživačkih institucija. Kroz primjere razvoja ruralnih područja Norveške, Italije, Finske, Španjolske i Slovenije istražiti ćemo najbolje prilike za primjenu istih ili sličnih razvojnih modela za područje Gorskog kotara. Primorsko goranska županija - UO za regionalni razvoj, infrastrukturu i upravljanje projektima biti će jedan od dionika projekta, te će biti aktivno uključeni u provedbu

projekta i zajedničku razradu inovacijskih projekata u korist malih i srednjih poduzeća. Krajnji rezultat koji želimo postići je koordinirano osmišljavanje razvojnih projekata svih dionika te razvoj ruralnog područja i porast zapošljavanja kroz nove i inovativne projekte unutar svih navedenih sektora.

PINS je tijekom 2019. godine u suradnji s Ekonomskim fakultetom u Rijeci organizirao i niz radionica za lokalne dionike u sklopu projekta, te smo izradili akcijski plan kojeg smo počeli provoditi od srpnja 2019. godine.

Bespovratna EU sredstva: 135.036,95 eura (85%)

Nacionalno sufinanciranje i vlastita sredstva: 23.830,05 eura (15%)

Trajanje projekta: 4,5 godine (2017-2021).

Postignuti rezultati:

- sudjelovanje na studijskom putu (Italija)
- izrađen akcijski plan na temelju stečenih iskustava iz drugih zemalja koji je i prihvaćen za financiranje u sklopu druge faze projekta
- održane tri radionice lokalnih dionika i jedan promocijski događaj projekta
- osmišljen plan rada coworking prostora u Delnicama
- osigurano financiranje coworking prostora u Delnicama kroz akcijski plan projekta
- započeta izrada loga i grafičkog dizajna coworking prostora.

Kroz novo osmišljeni coworking prostor u Delnicama želimo dodatno promovirati Pins i privući veći broj korisnika budući će prostor biti smješten u centru Delnica gdje je veći protok ljudi, a time i potencijalnih korisnika naših usluga. Time želimo u budućnosti privući nove korisnike usluga i steći dodatne izvore prihoda.

Izrada projekata za potrebe osnivača

Tijekom 2019. godine PINS je za potrebe Općine Skrad pripremao projekt za natječaj LAG-a Gorski kotar: 7.4.1. „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“. Prema dobivenim uputama od strane Općine Skrad pripremljen je projekt pod nazivom „Sanacija i rekonstrukcija ogradnog zida na novom groblju u Skradu“ ukupne vrijednosti 283.560,00 kn.

Krajem godine PINS je na zahtjev općine radio na pripremi projekta pod nazivom „Stanica za napajanje elektro vozila – Skrad 1“. Projekt je prijavljen na natječaj Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti. Ukupna vrijednost projekta iznosi 437.500,00 kn.

Napomena: Izrada ovih projekta nam nije plaćena od strane osnivača.

Rad u EUROMONTANI

PINS je član Europskog udruženja brdskih regija – Euromontane. Tijekom 2019. godine sudjelovali smo u radu upravnog vijeća te u radu godišnje skupštine Euromontane u Bruxellesu, gdje smo se povezali s institucijama iz različitih regija Europe. PINS je zajedno s partnerima iz Euromontane

www.pins-skrad.hr
e-mail: pins@ri.t-com.hr
OIB: 71847686816
Tel.: 051/810-820;
820-045;
Fax.: 051/820-046

Lokalna razvojna agencija PINS d.o.o.

prijavio projekt na natječaj Interreg Europe koji je financiran iz navedenog programa i u provedbi je od siječnja 2017. godine, a tijekom 2019. godine prijavili smo Erasmus projekt za razmjenu i učenje mladih osoba s brdsko planinskih područja. Cilj projekta je da mladi s brdsko planinskih područja steknu poduzetničke vještine i znanja koje će im trebati u budućnosti.

Postignuti rezultati:

- predstavnik PINS-a je član i tajnik upravnog odbora Euromontane
- na natječaju Interreg Europe projekt P-IRIS prihvaćen za financiranje
- prijavljen Erasmus + projekt pod nazivom Heritage.

Provedba projekta „Promocija zelenih vještina kroz igru“

U 2019. godini provodili smo projekt „Promocija zelenih vještina kroz igru“ kojim ćemo razviti digitalnu igru zajedno s pripadajućim uputama, te vodič dobrih praksi i materijal za edukaciju učenika osnovnih i srednjih škola vezanih uz područje održivosti i zaštite okoliša.

Projekt provodi konzorcij od 5 partnera iz 5 Europskih zemalja: Irske, Engleske, Španjolske, Austrije i Hrvatske. Koordinator projekta za Hrvatsku je Lokalna razvojna agencija PINS.

Projekt je s provedbom započeo 01.11.2017., te traje do 31.12.2019. a financiran je sredstvima Erasmus + programa. Ukupna vrijednost projekta je 280.486,00 €.

Tijekom godine djelatnici PINS-a zajedno s ostalim partnerima radili su na pripremi digitalne igre za učenike osnovnih škola na temu zaštite okoliša i održivosti. Uz igru napravljeni su i radni materijali za učitelje koje mogu koristiti za pripremu nastave. Digitalna igra prezentirana je široj javnosti u Grazu u sklopu promocijskog događaja projekta, dok je na lokalnom nivou predstavljena učenicima i nastavnicima Osnovne škole u Skradu.

Digitalna igra je besplatna za učenike i nastavnike te je dostupna na Google play-u i iOS storeu.

Rezultati:

- izrađena digitalna igra za učenike osnovnih i srednjih škola „Penjii štiti planet“
- izrađen materijal za učitelje.

Provedba projekta NATURE&WILDLIFE

Tijekom protekle 2019. godine nastavili smo s provedbom projekta pod nazivom Doživljaji prirode i promatranje divljih životinja, akronim NATURE & WILDLIFE koji se provodi kao dio programa Interreg V-A Slovenija-Hrvatska 2014-2020. Vrijednost projekta za sve partnere je 982.694,29 €, dok je PINS-ov proračun u projektu 51.500,49 €.

Vodeći partner je RRA Zeleni kras, d.o.o. Pivka, dok su partneri iz Hrvatske: Javna ustanova Nacionalni park Risnjak, Lokalna razvojna agencija PINS d.o.o. i Subjekt d.o.o. iz Rijeke.

Trajanje projekta: 1.9.2018. - 28.2.2021. (30 mjeseci).

Kratki opis projekta:

U prekograničnom području Dinarskog krša, projekt će razviti turistički proizvod doživljaja prirode i divljih životinja, koji će uglavnom slijediti smjernice odgovornog ponašanja s prirodom, a posebno korištenje smeđih medvjeda u turizmu. To je jedno od rijetkih područja u Europi, gdje su očuvane

sve tri vrste velikih zvjeri (medvjed, ris, vuk). U tematskom prekograničnom turističkom proizvodu kombinirat ćemo iznimnu prirodnu i kulturnu baštinu na inovativan način, nadograditi ga s interpretacijom i novom infrastrukturom posjetitelja, čime se povećava atraktivnost odredišta za specifične ciljne skupine posjetitelja koji traže zelene proizvode.

Glavni zajednički cilj projekata je aktivno očuvanje zajedničke prirodne baštine projektnog područja kroz održivi turizam, kojeg ćemo poticati s poboljšanim statusom uključenih baštinskih područja, povećanjem atraktivnosti sadržaja, poticanjem zelene ekonomije te podizanjem svijesti i znanja lokalnih poduzetnika i stanovništva. Glavni ishodi projekta biti će novi prekogranični zeleni proizvodi/programi, povećanje broja osoba sa pojačanim kapacitetima i potican posjet područjima i točkama prirodne baštine.

Uloga PINS-a u projektu biti će urediti i označiti tablama Zeleni vir i Vražji prolaz, postaviti promatračnicu na području šume Jasle, nabaviti i postaviti dodatne drvene klupe i stolove te educirati turističke vodiče, osmisliti nove turističke proizvode.

U 2019. godini tako je pripremljen natječaj i pribavljena potrebna dokumentacija (dozvole) i izgrađena promatračnica za ptice površine 16 m² na području šume Jasle, na planinarskom putu Zeleni vir – Skrad.

U sklopu ovog projekta označena je staza od Skrada do Zelenog vira sa 24 info table koje služe posjetiteljima za lakšu orijentaciju.

Slika 1: Promatračnica za ptice u šumi Jasle

Izvor: Pins, arhiva projekta NATURE&WILDLIFE

Uz to kroz projekt smo nabavili dva drvena stola i osam drvenih klupa za odmor koji su smješteni uz planinarski dom u Zelenom viru.

Kroz projekt educirali smo **6 novih turističkih vodiča i interpretatora** u Gorskotarskom kotaru. Dvije osobe s područja Općine Skrad također su završili edukacije za vodiče i interpretatore, te su tijekom godine koristili svoja znanja tako što su organizirano vodili posjetitelje kroz izletišta.

U lipnju je Pins organizirao sastanak projektnih partnera u prostoru planinarskog doma u Zelenom viru, gdje je predstavljen prvi nacrt novog zajedničkog turističkog proizvoda pod nazivom „Explore the wonder nature“. Riječ je o novom turističkom proizvodu regije Zeleni kras iz Slovenije i Gorskotarskog kotara. Kroz projekt će se navedeni proizvod doraditi te ponuditi agencijama na prodaju nakon što se ponuditelji usklađuju oko cijena i uvjeta sudjelovanja.

Slika 2: Logo novog turističkog proizvoda

Izvor: Pins, arhiva projekta NATURE&WILDLIFE

Rezultati:

- izgrađena promatračnica za ptice
- postavljene 24 info table
- nabavljeno 8 drvenih klupa i 2 stola za odmor posjetitelja u izletištu
- educirano 6 turističkih vodiča i interpretatora
- izrađen novi turistički proizvod pod nazivom „Explore the wonder nature“.

Pisanje projekata za razne natječaje

Tijekom 2019. godine bili su raspisani brojni natječaji za financiranje projekta iz EU i domaćih fondova. PINS je sukladno svojim mogućnostima sudjelovao u izradi projektnih prijava za javne potrebe ali i za potrebe poduzetnika. Zbog velikog broja projekata u provedbi nismo bili u mogućnosti napraviti više prijava na natječaje. U slijedećoj tablici dan je prikaz projekata u čijoj izradi je sudjelovao PINS ili je partner nosiocima projekta iz drugih zemalja.

Tablica br. 2. Izrađeni projekti u 2019. godini

Red. Broj	Naziv projekta	Natječaj	Proračun Pins-a
1.	Heritage	Erasmus +, KA1	549.348,00 kn
2.	Youmove	Erasmus +, KA1	182.376,00 kn
3.	Game of entrepreneurship	Erasmus +, KA2	250.000,00 kn
4.	Identifood	Erasmus +, KA2	160.000,00 kn
5.	Demina	Erasmus +, KA2	204.000,00 kn
6.	Rural coworking akademija	Ambasada Sad-a u Zagrebu – Small grants	65.000,00 kn
7.	Poduzetnička informiranost	EFRR	361.819,36 kn

Izvor: Pins, arhiva

Uz prethodno navedene projekte PINS je u 2019. godini radio i na pripremi dva poslovna plana za poduzetnike za Hamag Esif zajmove (Stolarija Krajačić d.o.o. i Obrt „Šareni svemir“), te na projektu za potrebe Šah škole Goranka iz Ravne Gore za natječaj Središnjeg državnog ureda za šport.

www.pins-skrad.hr
e-mail: pins@ri.t-com.hr
OIB: 71847686816
Tel.: 051/810-820;
820-045;
Fax.: 051/820-046

Lokalna razvojna agencija PINS d.o.o.

Ukupno je u 2019. godini u Pins-u izrađeno 10 projekata koji doprinose razvoju Gorskog kotara od kojih su četiri odabrana za financiranje.

ZELENI VIR

PINS se tijekom 2019. godine prijavio na natječaj Javne ustanove Priroda iz Rijeke za dobivanje koncesije za upravljanje izletištem Zeleni vir, a koji obuhvaća održavanje te naplatu ulaznica u kanjonu. Pins je na natječaju odabran za dobivanje koncesije na temelju najviše ponuđene naknade u iznosu od 35.002,00 kn godišnje. Početni iznos koncesijske naknade postavljen od strane JU Priroda bio je 20.000,00 kn godišnje. Na natječaju se uz Pins za dobivanje koncesije prijavila i Turistička zajednica Općine Skrad. Razlog što su dane dvije ponude za koncesiju je nepostojanje koordinacije i suradnje na lokalnom nivou (Općina-TZO-Pins). Tako je stvoreno rivalstvo između dvije općinske institucije, a najveći dobitnik je JU Priroda u vidu dobivanja većeg iznosa koncesijske naknade. Jedan od glavnih razloga ovakvog stanja je upravo godinama neriješeno pitanje financiranja općinskih institucija. To je nažalost rezultiralo međusobnom „borbom“ za dobivanje koncesije koja ujedino osigurava i priljev financija i time olakšava rad i opstanak.

Ugovor o koncesiji koji traje pet godina sklopljen je 26. travnja 2019. godine te zbog tog razloga izletište u 2019. godini nije ranije započelo s radom jer se nije znalo tko će biti koncesionar. Tek tada se pristupilo uređenju staza i naplati ulaznica. Za uređenje staza u izletištu koristimo vanjske usluge od poduzetnika koji se bavi građevinskim i ostalim radovima.

Tijekom 2019. godine osim održavanja staza izvršili smo i pripremu za radove sanacije staza za narednu sezonu, te smo u za to potreban materijal uložili oko 15.000,00 kn. Ostatak novaca bit će uloženi u radove prije početka nove sezone. **Ukupno je u Zeleni vir u 2019. godini uloženo 92.456,72 kn** što uz održavanje uključuje i izradu promatračnice za ptice i info tabli, te promociju. U ove troškove nisu uključeni troškovi rada djelatnika Pins-a na čišćenju i odvozu komunalnog otpada iz izletišta, te troškovi rada studenata na prodaji ulaznica.

U 2019. godini ukupno je prodano 10.625 ulaznica što predstavlja povećanje od 32% u odnosu na 2018. godinu. Rezultat povećanja posjetioca je između ostalog i što smo uložili dio sredstava u digitalnu promociju izletišta koja je odrađena putem društvenih mreža i plaćenih google oglasa. Također smo u 2019. godini zakupili novu web domenu zelenivir.com.hr na koju ćemo u 2020. godini podići novu web stranicu koja će davati sve važne informacije o izletištu.

Ostalo

PINS se prijavio i na natječaj „Razvoj mreže poduzetničkih potpornih institucija (PPI) putem Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO)“ – pilot projekt, te je odabran od strane HAMAG-BICRO-a za sudjelovanje u provedbi projekta „Bond“.

U sklopu navedenog projekta svi djelatnici PINS-a su tijekom godine sudjelovali u slijedećim edukacijama:

- unaprjeđenje poslovnih procesa,
- strateško upravljanje prodajom,
- napredno financijsko izvještavanje,
- upravljanje rastućom tvrtkom,
- organizacija poslovanje tvrtke,
- izrada poslovnih planova,

- digitalni marketing,
- istraživanje tržišta.

Kroz ovaj projekt djelatnici su stekli nova znanja i vještine koja će koristiti u budućem radu. Time želimo potaknuti djelatnike na prihvaćanje novih izazova u poslu, obogatiti im postojeći posao i pridonijeti zadovoljstvu uvjetima rada kao i mogućnošću osobnog napretka. Sve to rezultira u konačnici i krajnjim rezultatima koji se postižu.

POKAZATELJI UČINKA ZA 2019. GODINU

U narednoj tablici prikazani su ostvareni i planirani pokazatelji učinka za 2019. godinu.

Tablica br. 3: Pokazatelji učinka

Redni broj	Pokazatelj	Planiran	Ostvaren
1.	Broj korisnika usluga (poduzetnici – uključujući i početnike)	150	158
2.	Broj projekata za razvoj Gorskog kotara prijavljenih na razne natječaje	10	10
3.	Broj izrađenih projekata za potrebe osnivača na razne fondove	1	2
4.	Organizacija radionice	1	4
5.	Broj zaposlenih koji obavljaju osnovnu djelatnost	5	5
6.	Broj zaposlenih koji obavljaju administrativnu djelatnost	0	0

Kao što je vidljivo iz prethodne tablice planirani učinci poslovanja u 2019. godini dostignuti su i u svim planiranim stavkama dok su nekima i premašeni.

REKAPITULACIJA - 2019. GODINA

Tablica br. 4: Pregled pokazatelja financijske uspješnosti u 2019. godini te usporedba s prethodnom godinom

	2019.	2018.	INDEX
Ukupni prihodi	1.064.499	959.209	1,11
Ukupni rashodi	968.306	953.815	1,02
EBITDA	80.133	11.970	6,69
Broj zaposlenih ¹	5	4	1,25
Troškovi zaposlenih	440.664	361.591	1,22
Prihod po zaposleniku	212.890	239.536	0,89
Trošak po zaposleniku	88.133	90.398	0,97
Dugoročne obveze	612.976	628.034	0,98
Kratkoročne obveze	23.818	13.812	1,72
Potraživanja od kupaca	622.637	105.906	5,88
Broj odobrenih EU projekata	1	1	1
Broj korisnika usluga	158	154	1,03

Izvor: GFI-POD za 2019. PINS

Iz prethodne tablice vidljivo je da su ukupni prihodi poduzeća u odnosu na 2018. godinu povećani za **11%** dok su rashodi povećani samo za **2%** što je povezano uz racionalno provedene projektne aktivnosti usprkos novom zapošljavanju.

Ostvaren **prihod od vlastitih usluga** u 2017. iznosio je 258.034,00 kn, dok je u 2019. godini iznosi 302.937,00 kn, što predstavlja **povećanje od 17%**.

Ostvaren prosječni trošak po djelatniku u 2018. iznosio je 90.398,00 bruto po djelatniku dok je u 2019. godini bruto trošak smanjen te je iznosio 88.133,00 kn po djelatniku.

Ukupno je Pins sve do prosinca 2019. godine imao 5 stalno zaposlenih djelatnika, kada je jedna djelatnica sklopila sporazumni otkaz ugovora o radu na njen zahtjev.

¹ Prosječan broj zaposlenih u 2019. godini prema satima rada

ZAKLJUČAK I PREPORUKE

Ukupni prihodi PINS-a i u 2019. godini povećani su u donosu na godinu ranije, kao i svih prethodnih godina. Općina Skrad je protekle godine rad PINS-a podržala s 15.000,00 kn, što čini **udio od 2%** ukupnih prihoda Pins-a, dok je ostatak sredstava za rad osiguran kroz razne projekte i usluge na tržištu.

Kad se uzme u obzir uplata poreza i doprinosa za rad 4 djelatnika s područja Općine Skrad te uplaćen porez na tvrtku u proračun osnivača, ukupna neto uplata Općine Skrad je **približna nuli**. U takvim okolnostima teško je predvidjeti daljnje poslovanje, a 2019. godina spada u godinu s **jednom od najnižih potpora za rad PINS-u od njegovog osnivanja.**

Opće je poznato da je 2019. godina bila uspješna poslovna godina u kojoj je proračun osnivača bio približno 6 mil kn, stoga je realno teško očekivati veću potporu za vrijeme lošijeg poslovnog okruženja, a što se i očekuje u naredne dvije godine prvenstveno zbog okončanja trenutnog financijskog perioda EU, ali sad i zbog pojave pandemije uzrokovane koronavirusom.

Stoga Općinskom vijeću postavljamo opravdano pitanje, želi li Općina Skrad kao osnivač podržati svoju vlastitu tvrtku ili ne?

Ovakav odnos u smislu financijske potpore koja nije dostatna niti za pola mjeseca poslovanja ne omogućava nam rad na lokalnom razvoju koja je jedna od temeljnih zadaća PINS-a. Stoga se u PINS-u moramo fokusirati na stvaranje prihoda iz drugih izvora financiranja, pa time svoje znanje i iskustvo dijelimo puno široj zajednici, koja često ima veće koristi nego sam osnivač. Smatramo da imamo ljudske resurse kao i set djelatnosti za koje smo registrirani, a koji Općini mogu pomoći u pokretanju lokalnog razvoja, bez da se otvara nova tvrtka i time dodatno opterećuje općinski proračun.

Ukoliko se nastavi postojeći maćehinski odnos to bi moglo uzrokovati zatvaranjem tvrtke u naredne dvije godine kao i otpuštanjem djelatnika.

Preporuke za budućnost

Prva preporuka je stoga da se bolje regulira odnos osnivača i Pins-a. To se može napraviti na način da se odredi dugoročni cilj, te se svake godine odrede aktivnosti i rezultati koje je potrebno ostvariti. Sukladno tome u Općinskom proračunu se predvide stavke za financiranje cjelokupnog

www.pins-skrad.hr
e-mail: pins@ri.t-com.hr
OIB: 71847686816
Tel.: 051/810-820;
820-045;
Fax.: 051/820-046

Lokalna razvojna agencija PINS d.o.o.

rada PINS-a na godišnjoj bazi kao i predloženih aktivnosti. Te se aktivnosti trebaju kombinirati s ostalim mogućim izvorima financiranja. Ovo je ustaljena praksa financiranja rada potpornih institucija u Hrvatskoj od strane njihovih osnivača.

Svjesni smo da Općinski proračun možda nema mogućnosti financirati rad svih djelatnika PINS-a.

Druga preporuka je da osnivač odredi bruto iznos plaće za predsjednika uprave (sukladno stručnoj spremi) u njegovom mandatu, te dio za režijske troškove poslovanja i taj se iznos svake godine predvidi u proračunu te redovito mjesečno isplaćuje PINS-u. Osnivač treba sukladno izdvojenim sredstvima postaviti realne i dugoročne ciljeve pred Pins koje želi ostvariti. Time će predsjednik uprave biti zadužen za predlaganje i financiranje konkretnih razvojnih aktivnosti na lokalnom nivou tijekom svake godine. PINS će se stoga ipak moći više fokusirati na lokalni razvoj, čime bi u krajnosti i Općina Skrad imala veće koristi. Kako bi pozitivno poslovao kao i prethodnih godina Pins bi i dalje radio na projektima razvoja šire zajednice (Gorskog kotara) iz kojih bi također ostvarivao potrebne dodatne prihode kojima bi se pokrивao rad ostalih djelatnika.

Treća preporuka je da se PINS-u omogući daljnje zaduživanje za potrebna obrtna sredstva u bankama tijekom narednog perioda (1-2 godine), ali ovdje stanje ovisi i o bankama koje mogu i ne moraju pristati na financiranje. Također treba imati u vidu i mogućnost dobivanja suglasnosti za jamstvo sukladno Pravilniku o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 55/09 i 139/10). Ukoliko se navedeno jamstvo ne može dobiti tada ova mjera nije opcija.

Smatram da bi bilo koja od prve dvije prethodno iznesene mjere bila dovoljna da se održi trenutno poslovanje PINS-a u narednim godinama. Treća opcija je također prihvatljiva pod navedenim uvjetima, s tim da je realno očekivati gubitak na kraju ove poslovne godine zbog situacije oko pandemije koronavirusa.

Kao odgovorna osoba dužan sam upozoriti Općinsko vijeće na moguće probleme u poslovanju tijekom narednih godina, te dati svoje viđenje rješenja problema. Stoga molimo Općinsko vijeće da posebno razmotri zaključke i preporuke ovog izvješća, te da predloži daljnje postupke.

Danijel Bertović, dipl.oec.
Predsjednik Uprave